

Βρυξέλλες, 15 Δεκεμβρίου 2014
(OR. en)

16559/14

CO EUR-PREP 48
POLGEN 186
ENV 967
ENER 501
MI 980
RECH 473
COMPET 666
IND 376
ECOFIN 1169
SOC 857
EDUC 347
TELECOM 234
JAI 994
EMPL 198
AG 21

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Συμβούλιο
Θέμα:	Ενδιάμεση επανεξέταση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» - Συγκεφαλαιωτική έκθεση

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες συγκεφαλαιωτική έκθεση της Προεδρίας σχετικά με τις συζητήσεις και τα βασικά πολιτικά μηνύματα των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου σχετικά με την ενδιάμεση επανεξέταση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

Εισαγωγή

Όπως ανακοινώθηκε στον χάρτη πορείας (έγγρ. 11645/14) που εκπόνησε η Προεδρία και παρουσιάστηκε κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων της 23ης Ιουλίου 2014, το Συμβούλιο έχει ξεκινήσει ευρύ πολιτικό διάλογο σχετικά με την ενδιάμεση επανεξέταση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» το δεύτερο εξάμηνο του 2014. Η ανά χείρας έκθεση συγκεντρώνει τις συνεισφορές των υπουργών οικονομικών, απασχόλησης και κοινωνικής πολιτικής, υγείας, εσωτερικής αγοράς και βιομηχανίας, έρευνας, μεταφορών, τηλεπικοινωνιών, ενέργειας, περιβάλλοντος, παιδείας, πολιτισμού, γεωργίας και συνοχής. Λαμβάνει δε υπόψη τα συμπεράσματα που ενέκρινε το Συμβούλιο στο πλαίσιο των εν λόγω συζητήσεων. Επιπλέον, βασίζεται στις συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Συμβούλιο σχετικά με την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης για το 2015 στον βαθμό που αφορούν τον εξορθολογισμό του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Όλες οι συνθέσεις του Συμβουλίου ασχολήθηκαν με τα βασικά θέματα που σχετίζονται με την επανεξέταση και συγκεκριμένα με την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και την ανάγκη εξορθολογισμού της διακυβέρνησής της. Επιπλέον, εξέτασαν πτυχές που αφορούν συγκεκριμένα τον τομέα αρμοδιότητάς τους.

Κατόπιν πρότασης της ιταλικής Προεδρίας, η ενδιάμεση επανεξέταση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» συζητήθηκε επίσης κατά την τριμερή κοινωνική σύνοδο στις 23 Οκτωβρίου 2014.

Τα βασικά αποτελέσματα των συζητήσεων του Συμβουλίου παρατίθενται κατωτέρω. Η Επιτροπή καλείται να τα λάβει υπόψη κατά την προετοιμασία της ενδιάμεσης επανεξέτασης της στρατηγικής. Οι επερχόμενες Προεδρίες καλούνται να τα αποτυπώσουν στον σχεδιασμό του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Το Συμβούλιο θα επανέλθει στην ενδιάμεση επανεξέταση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» την άνοιξη του 2015, όπως περιγράφεται στον χάρτη πορείας της αναλαμβάνουσας Προεδρίας (έγγρ. 16496/14).

Τα βασικά αποτελέσματα των συζητήσεων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου σχετικά με την ενδιάμεση επανεξέταση της «Ευρώπης 2020» είναι τα εξής:

- Η υφιστάμενη στρατηγική «Ευρώπη 2020» για την ανάπτυξη και την απασχόληση παραμένει έγκυρη και επίκαιρη. Οι πέντε πρωταρχικοί στόχοι είναι έγκυροι και αντανakλούν τις βασικές προκλήσεις της Ευρώπης για τα επόμενα 5 χρόνια. Ως εκ τούτου οι προσπάθειες πρέπει να επικεντρωθούν στην αποτελεσματική *εφαρμογή* και την καλύτερη χρήση των υφιστάμενων μέσων ώστε να επιτευχθούν οι γενικοί και ειδικοί στόχοι που έχουν τεθεί. Η δημιουργία νέων ή πρόσθετων στόχων θα μπορούσε να υπονομεύσει την αποτελεσματικότητα της στρατηγικής.
- Η οικονομική κρίση επηρέασε σοβαρά την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Ευρώπης και, επομένως, την ικανότητά της να πετύχει τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Επομένως, η Ευρώπη πρέπει να δείξει μεγαλύτερη φιλοδοξία στον επαναπροσδιορισμό της στρατηγικής πετυχαίνοντας καλύτερη ισορροπία μεταξύ της δημοσιονομικής πολιτικής και της πραγματικής οικονομίας.
- Η πορεία προς την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής θα μπορούσε να είναι αποτελεσματικότερη εάν εξασφαλιζόταν σαφέστερη και πιο συγκεκριμένη σύνδεση με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και ιδίως μεταξύ των στόχων και των μέσων του. Αυτό θα συνέβαλε στην προαγωγή των αναγκαίων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων σε όλους τους βασικούς τομείς της στρατηγικής.
- Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να συσταθεί ένα βελτιωμένο πλαίσιο διακυβέρνησης με μεγαλύτερη συμμετοχή διάφορων τομέων και φορέων στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο κάτι που θα βοηθούσε στην πιο συνεκτική εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ο ενισχυμένος συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ των διάφορων διατομεακών συνθέσεων του Συμβουλίου και των προπαρασκευαστικών οργάνων τους θα μπορούσε να συμβάλει στην επίτευξη του στόχου αυτού διατηρώντας ταυτόχρονα την έμφαση στην ανάπτυξη και την απασχόληση. Γενικότερα, πρέπει να εξασφαλιστεί μία πιο ισορροπημένη ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών πτυχών.
- Σε πρακτικό επίπεδο, η διαδικασία του Ευρωπαϊκού εξαμήνου πρέπει να βελτιωθεί ώστε να διασφαλιστεί η εφαρμογή των Συστάσεων ανά χώρα (ΣΑΧ). Οι μεταρρυθμίσεις που προτείνονται στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης για το 2015 ανταποκρίνονται σε πολλές από τις ανησυχίες του Συμβουλίου και είναι σκόπιμο να εφαρμοσθούν πρακτικά. Η διαδικασία θα μπορούσε να βελτιωθεί με τους εξής τρόπους: i) αναθεώρηση του χρονοδιαγράμματος του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου που θα επιτρέπει τη βελτίωση της διαδικασίας διαβούλευσης βάσει έγκαιρης και έγκυρης πληροφόρησης, ii) περισσότερο στοχοθετημένες Συστάσεις ανά χώρα, iii) ενίσχυση της ίδιας ευθύνης και της λογοδοσίας των κρατών μελών σχετικά με τις ΣΑΧ (λ.χ. πίεση από ομοτίμους, συγκριτική αξιολόγηση), iv) κατά περίπτωση, λιγότερο περιγραφική προσέγγιση των ΣΑΧ και μεγαλύτερη ευελιξία στα κράτη μέλη κατά τη διαμόρφωση των μέτρων που πρέπει να ληφθούν, v) επαρκής εποπτεία και παρακολούθηση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

- Οι εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» αποδείχθηκε ότι συχνά είχαν περιορισμένη πραγματική προστιθέμενη αξία και παρήγαν μικτά αποτελέσματα. Οι εμβληματικές πρωτοβουλίες με την μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία, όπως το ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη και αυτές που αφορούν τον τομέα της E&A και της κλιματικής αλλαγής και ενέργειας, πρέπει να διατηρηθούν υπό κάποια μορφή παρόλο που υπάρχουν περιθώρια βελτίωσής τους. Η θέση ευρέων πλαισίων πολιτικής και η ιεράρχηση των μέτρων σε κάθε τομέα θεωρήθηκαν σημαντικές παράμετροι αλλά όχι απαραίτητως υπό την μορφή εμβληματικών πρωτοβουλιών.
- Οι τομείς που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής κατά την επανεξέταση και την περαιτέρω εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» συμπεριλαμβάνουν την ολοκλήρωση - και καλύτερη ενσωμάτωση - της ενιαίας αγοράς στην στρατηγική μέσω της ενσωμάτωσής της σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ. Αυτό θα βοηθούσε στο να διασφαλιστεί ότι οι πολιτικές συνεχίζουν να επικεντρώνονται στην ανάπτυξη, την απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα, κάτι που με τη σειρά του θα συνέβαλε στην αναγνώριση της δυνατότητας συνεισφοράς άλλων τομέων στην οικονομία.
- Ειδικότερα, τονίστηκε η σημασία της πράσινης οικονομίας και της «πράσινης» διάστασης για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο. Η μετάβαση σε μία αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων κυκλική οικονομία θα μπορούσε να συμβάλει στη βιώσιμη ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο. Η διάσταση της πολιτικής απασχόλησης πρέπει να επίσης να ενσωματωθεί σε αυτή της κοινωνικής πολιτικής προκειμένου να συμβάλουν στην ανάπτυξη της ΕΕ. Οι συνεκτικές οικονομικές πολιτικές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τον κοινωνικό αντίκτυπο και να εξακολουθήσουν να προάγουν μια χωρίς αποκλεισμούς προσέγγιση που συνεκτιμά την παιδεία, την ευημερία, την καταπολέμηση της φτώχειας. Με τον τρόπο αυτόν θα συμβάλουν στην προαγωγή μιας καλύτερης ποιότητας ζωής, εργασίας και κοινωνικής ένταξης που έχει πληγεί από την κρίση. Ο κλάδος του πολιτισμού και της δημιουργίας θα μπορούσε επίσης να συμβάλει μέσω, μεταξύ άλλων, της προαγωγής των δεξιοτήτων που είναι αναγκαίες και κρίσιμης σημασίας για την ανάπτυξη της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας σε όλους τους τομείς. Έχει επίσης επισημανθεί ότι, τηρώντας μεν την αρχή της επικουρικότητας, και ο τομέας του αθλητισμού μπορεί να έχει πολύτιμη παρουσία ως μέσον κοινωνικής συνοχής και ένταξης. Ένα ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό δίκτυο υποδομών μεταφορών, με τα ΔΕΔ ως ισχυρό εργαλείο υπέρ της αξιοποίησης των δυνατοτήτων της εσωτερικής αγοράς και υπέρ της ενίσχυσης της προσβασιμότητας όλων των περιοχών, μία λειτουργική ενιαία ψηφιακή αγορά και η πορεία προς την ενεργειακή Ένωση αποτελούν επίσης βασικά εργαλεία συμβολής στην οικονομία. Επιπλέον, επισημάνθηκε η συμβολή όλων των τομέων (συμπεριλαμβανομένων π.χ. της έρευνας και καινοτομίας, του αθλητισμού, της εκπαίδευσης, της γεωργίας, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας και της πολιτικής συνοχής).

- Οι επενδύσεις, δημόσιες και ιδιωτικές, αποτελούν βασικό παράγοντα ενίσχυσης της ανάπτυξης και της απασχόλησης. Ο ρόλος τους είναι κρίσιμος για τη διασφάλιση της επιτυχίας της ΕΕ στην προσπάθειά της για έξοδο από την κρίση και θεμελιώδης για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην ανάγκη περισσότερων επενδύσεων στο ανθρώπινο δυναμικό και στις δεξιότητές του ώστε να είναι πλήρως προετοιμασμένο για τη ψηφιακή οικονομία και άλλους τομείς ανάπτυξης. Το επενδυτικό πρόγραμμα του Προέδρου της Επιτροπής Juncker είναι σημαντικό και πρέπει να ενταχθεί στο πλαίσιο του στρατηγικού θεματολογίου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με ειδικές δράσεις που θα επικεντρώνονται στην ανάπτυξη. Επιπλέον, οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» πρέπει να ενσωματωθούν πλήρως στα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά Ταμεία.

Οικονομικά και Δημοσιονομικά Θέματα

Το Συμβούλιο «Οικονομικές και Δημοσιονομικές Υποθέσεις» (ECOFIN) πραγματοποίησε δύο συζητήσεις επί της ενδιάμεσης επανεξέτασης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και της εφαρμογής της κατά το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, στις 8 Ιουλίου και στις 9 Δεκεμβρίου 2014. Η πιο πρόσφατη συζήτηση βασίστηκε στην κοινή γνωμοδότηση ΟΔΕ-ΕΟΠ (έγγρ. 16228/14).

Οι Υπουργοί αναγνώρισαν ότι η στρατηγική «Ευρώπη 2020» συνιστά πρόοδο σε σύγκριση με τη στρατηγική της Λισαβόνας και ότι οι έως τώρα επιτυχίες της δεν πρέπει να υποτιμώνται. Η επικέντρωση στην στρατηγική παραμένει έγκυρη σε μεγάλο βαθμό και, ως εκ τούτου, δεν ενδείκνυται η γενική της αναθεώρηση. Παρά τις ενδεχόμενες δυσκολίες στην επίτευξη όλων των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», το Συμβούλιο ECOFIN θεωρεί ότι οι στόχοι παραμένουν έγκυροι και ότι το επίπεδο φιλοδοξίας τους πρέπει να διατηρηθεί. Δεν απαιτείται αύξηση του αριθμού των πρωταρχικών στόχων για την αποτελεσματικότερη επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Αντιθέτως, η αύξησή τους θα μπορούσε να οδηγήσει σε αποπροσανατολισμό, δημιουργώντας αντικρουόμενες προτεραιότητες και επιβάρυνση της πολιτικής ατζέντας. Οι δείκτες αξιολόγησης της ικανότητας της στρατηγικής να πετύχει συγκεκριμένους στόχους πρέπει να είναι απλοί, συγκρίσιμοι και κυρίως προσανατολισμένοι στα αποτελέσματα.

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» είναι η απάντηση στις δομικές αδυναμίες που οδηγούν σε χαμηλή ανάπτυξη και παραγωγικότητα. Επιπλέον, αποτυπώνει τις προκλήσεις της ΕΕ όσον αφορά τον παγκόσμιο ανταγωνισμό, τη γήρανση του πληθυσμού και τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, την ανεργία, τη φτώχεια, τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και την προώθηση της αποδοτικότερης χρήσης των πόρων. Η οικονομική κρίση έχει επιδεινώσει ορισμένα από αυτά τα προβλήματα και ιδίως την χαμηλή ανάπτυξη της παραγωγικότητας, τη μείωση της αναπτυξιακής δυναμικής και την αύξηση της μακροχρόνιας ανεργίας και της ανεργίας των νέων, φαινόμενα που οδηγούν σε αύξηση της κοινωνικής δυσφορίας. Επομένως, η στρατηγική πρέπει να επικεντρωθεί στην ταχεία και συντονισμένη εφαρμογή φιλόδοξων προγραμμάτων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που στοχεύουν, βραχυπρόθεσμα, στην αύξηση της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης και μακροπρόθεσμα στη βελτίωση της δυναμικής για βιώσιμη ανάπτυξη.

Πιο συγκεκριμένα, το Συμβούλιο ECOFIN συμπέρανε ότι οι γενικοί στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» πρέπει να συνδεθούν καλύτερα με τους σχετικούς τομείς και τα μέσα πολιτικής και ιδίως με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και τις ΣΑΧ. Η καλύτερη αντιστοίχιση των μέσων προς τους στόχους συνεπάγεται επίσης την πιο κριτική εξέταση των υφιστάμενων εμβληματικών πρωτοβουλιών της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Δεδομένης της αργής προόδου στην επίτευξη των πρωταρχικών στόχων, οι εμβληματικές πρωτοβουλίες θα έπρεπε ενδεχομένως να επικεντρωθούν σε συγκεκριμένες δράσεις. Η ενιαία αγορά αποτελεί άλλο ένα μέσο στο οποίο πρέπει να δοθεί περισσότερη έμφαση τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Ειδικότερη προσοχή πρέπει να δοθεί στο περαιτέρω άνοιγμα της αγοράς και την ολοκλήρωση των υπηρεσιών και των βιομηχανικών δικτύου, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας, καθώς και στην προώθηση της ενιαίας ψηφιακής αγοράς.

Η εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων πρέπει να γίνει περισσότερο φιλόδοξη. Βασικό μέσο για την επίτευξη των παραπάνω είναι οι ΣΑΧ, η εφαρμογή των οποίων, ωστόσο, παρουσιάζει καθυστέρηση. Για τη βελτίωση της κατάστασης, οι ΣΑΧ πρέπει να καταστούν πιο συγκεκριμένες και εφαρμόσιμες και πρέπει να υπαχθούν σε σαφέστερη ιεράρχηση. Επίσης, τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν ευρέως ότι υπάρχει ανάγκη μεγαλύτερης εποπτείας και παρακολούθησης εντός της διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Ως προς αυτό, θετική θα μπορούσε να αποδειχθεί μια πιο δομημένη παρακολούθηση της πορείας των συστάσεων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Η λογοδοσία των κρατών μελών θα μπορούσε να ενισχυθεί περαιτέρω μέσω της ενίσχυσης της αμοιβαίας πίεσης από ομοτίμους, της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και της συγκριτικής αξιολόγησης των πολιτικών. Για τη στήριξη της εθνικής ανάληψης ευθύνης και της καλύτερης αποτύπωσης του χαρακτήρα της άσκησης εποπτείας, πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο μιας ευρύτερης συζήτησης σχετικά με τα βασικότερα οριζόντια θέματα πολιτικής. Γενικότερα, σημειώθηκε ότι το χρονοδιάγραμμα του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου θα μπορούσε να ωφελήσει την εθνική ανάληψη ευθύνης και την πίεση από ομοτίμους παρέχοντας μεγαλύτερο χρονικό περιθώριο εξέτασης και επιτρέποντας τον διάλογο με τα κράτη μέλη και την παρακολούθηση της εφαρμογής των ΣΑΧ. Η ανάλυση της Επιτροπής όσον αφορά τις ΣΑΧ πρέπει να δημοσιεύεται πριν από τα σχέδια των ΣΑΧ προκειμένου να δίνεται στα κράτη μέλη η ευκαιρία να τις συζητούν, όπως προτείνεται στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης για το 2015. Πρέπει να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την έναρξη δομημένου διαλόγου με τα εθνικά κοινοβούλια και τους κοινωνικούς εταίρους για την προώθηση του διαλόγου πολιτικής για τις ΣΑΧ σε εθνικό επίπεδο.

Απασχόληση και κοινωνική πολιτική

Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», το Συμβούλιο «Απασχόληση και Κοινωνική Πολιτική» πραγματοποίησε συζήτηση προσανατολισμού στις 16 Οκτωβρίου 2014 σχετικά, μεταξύ άλλων, με την αξιολόγηση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Επιπλέον, κατά την σύνοδο του Συμβουλίου EPSCO στις 11 Δεκεμβρίου, μετά την παρουσίαση της δέσμης διακυβέρνησης του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2015, οι υπουργοί πραγματοποίησαν ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης (EEA), το σχέδιο κοινής έκθεσης για την απασχόληση (KEA) και την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης (EME).

Όσον αφορά την στρατηγική «Ευρώπη 2020», οι υπουργοί υπογράμμισαν ότι οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» που αφορούν την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη παραμένουν έγκυροι και δεν πρέπει να μεταβληθούν. Αυτό που χρειάζεται για την επίτευξή τους είναι μια καλύτερη χρήση των υφιστάμενων μέσων και η προσαρμογή τους στις τρέχουσες συνθήκες.

Οι υπουργοί σημείωσαν ότι έως σήμερα η διαχείριση κρίσεων έδινε έμφαση στη δημοσιονομική εξυγίανση και στις μακροοικονομικές πτυχές αλλά έχει έρθει πλέον η στιγμή η πολιτική απασχόλησης και οι κοινωνικές πολιτικές να αρχίσουν να λαμβάνονται υπόψη σε όλους τους σχετικούς τομείς πολιτικής. Οι συνεκτικές οικονομικές πολιτικές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τον κοινωνικό τους αντίκτυπο και να εστιάζουν την προσοχή τους στην απασχόληση και στην κοινωνική συνοχή. Κατά συνέπεια, χρειάζονται πιο ισορροπημένες δομές διακυβέρνησης, τόσο σε επίπεδο επιτροπών όσο και Συμβουλίου, ενίσχυση της συνεργασίας και μεγαλύτερη συνέργεια ιδίως μεταξύ των Συμβουλίων EPSCO και ECOFIN. Η διακυβέρνηση και λειτουργία της ONE πρέπει επίσης να αναπτύξουν περαιτέρω την κοινωνική της διάσταση.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην ανάγκη για περισσότερες επενδύσεις στο ανθρώπινο κεφάλαιο και τις δεξιότητες. Για την προαγωγή της ανάπτυξης και τη στήριξη της πραγματικής ζήτησης απαιτούνται δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις που θα βγάλουν την ευρωπαϊκή οικονομία από την ύφεση.

Για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στους τομείς της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής, η ΕΕ πρέπει να ενισχύσει τη δέσμευσή της στην ισότητα των φύλων. Κατά την εφαρμογή της στρατηγικής πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στον ρόλο των γυναικών στην αγορά εργασίας και εντός της κοινωνίας γενικότερα.

Ανάμεικτες αντιδράσεις προκλήθηκαν ως προς την αποτελεσματικότητα των εμβληματικών πρωτοβουλιών. Ορισμένοι υπουργοί εξέφρασαν την άποψη ότι δεν έχουν πραγματικό αντίκτυπο σε εθνικό επίπεδο και ότι θα πρέπει να συνεχιστούν μόνον όσες εμβληματικές πρωτοβουλίες έχουν αποδείξει την προστιθέμενη αξία τους.

Προκειμένου να υπάρξει πρόοδος προς την επίτευξη των στόχων, πρέπει να δημιουργηθεί σαφέστερη και συγκεκριμένη σύνδεση με το Ευρωπαϊκό Εξαμήνο. Πολλοί υπουργοί αναγνώρισαν ευρέως την αξία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και ιδίως τον σημαντικό του ρόλο στη στήριξη των δύσκολων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη. Ωστόσο, υπενθύμισαν ότι πρέπει να γίνουν ορισμένες βελτιώσεις προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητά του. Οι εν λόγω βελτιώσεις αφορούν κυρίως την παράταση του χρονοδιαγράμματος που θα καθιστούσε ουσιαστικότερη τη διαδικασία διαβούλευσης τόσο εντός των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων, όσο και με την Επιτροπή. Επιπλέον, ως σημαντικοί παράγοντες για την αντιμετώπιση του χάσματος εφαρμογής των ΣΑΧ αναφέρθηκαν η ανάληψη μεγαλύτερης ίδιας ευθύνης, η παραχώρηση μεγαλύτερου περιθωρίου ελιγμών στα κράτη μέλη κατά τον καθορισμό των μέτρων και εργαλείων και ο περιορισμός του επιτακτικού χαρακτήρα των ΣΑΧ. Πιο συγκεκριμένα, οι υπουργοί επισήμαναν ότι για τη δέουσα διεξαγωγή διμερών συζητήσεων είναι πολύ σημαντικό οι αναλύσεις και τα έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής να διανέμονται ανεπίσημα πριν από την δημοσίευσή τους. Επιπλέον, έκριναν ως θετική τη συμβολή του πίνακα αποτελεσμάτων με δείκτες για την απασχόληση και κοινωνικούς δείκτες.

Όσον αφορά την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, η νέα δομή τριών πυλώνων της ΕΕΑ για το 2015 επικροτήθηκε ρητώς από διάφορους υπουργούς. Η πλειονότητα των κρατών μελών είναι υπέρ του εξορθολογισμού και της απλούστευσης της διαδικασίας του εξαμήνου. Ορισμένες αντιπροσωπίες επιθυμούν να εφαρμοστούν οι τροποποιήσεις αυτές αμέσως το 2015, ενώ ορισμένες άλλες προτιμούν να αναμείνουν τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης επανεξέτασης.

Η αύξηση της ίδιας ευθύνης για την διαδικασία τονίστηκε από πολλούς ως σημαντικός στόχος. Προβληματισμός εκφράστηκε σχετικά με τη σχεδιαζόμενη ενσωμάτωση των κοινωνικών δεικτών και των δεικτών απασχόλησης στη διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών, καθώς υπάγεται στην εντολή του Συμβουλίου ECOFIN. Με επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου EPSCO, αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αλληλεπικαλύψεις κατά την διαδικασία λήψης αποφάσεων. Διετής αλληλουχία της άσκησης του εξαμήνου και, ενδεχομένως, κοινές σύνοδοι των Συμβουλίων ECOFIN και EPSCO, προτάθηκαν ως ενδεχόμενες περαιτέρω βελτιώσεις της διαδικασίας.

Υγεία

Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», το Συμβούλιο (EPSCO/Υγεία) προέβη σε ανταλλαγή απόψεων την 1η Δεκεμβρίου 2014.

Οι υπουργοί υγείας υπενθύμισαν ότι ο τομέας της υγείας συμβάλλει σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση, για παράδειγμα μέσω της παράτασης του επαγγελματικού βίου, της αύξησης της παραγωγικότητας, της μείωσης της επιβάρυνσης του κόστους που προκύπτει από την κακή υγεία, της βελτίωσης των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων και της κοινωνικής ένταξης. Όπως ανέφερε το Συμβούλιο (EPSCO) στα συμπεράσματα που ενέκρινε στις 6 Ιουνίου 2011, «οι επενδύσεις στην υγεία πρέπει να αναγνωρίζονται ως συμβάλλουσες στην οικονομική ανάπτυξη. Ενώ η υγεία έχει έμφυτη αξία, είναι επίσης προϋπόθεση για την επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης».

Ορισμένες αντιπροσωπίες ζήτησαν καλύτερη προβολή του ρόλου της καλής υγείας του πληθυσμού στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και ορισμένων εκ των πρωταρχικών στόχων της (π.χ. απασχόλησης, έρευνας και εκπαίδευσης). Ωστόσο, δεν υποστηρίχθηκε η προσθήκη ειδικού πρωταρχικού στόχου ή επιμέρους στόχων που αφορούν την υγεία. Η ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών με τους στόχους της βελτίωσης της βιωσιμότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων υγείας των κρατών μελών θεωρήθηκαν ο καλύτερος τρόπος συνέχισης των εργασιών.

Τονίστηκε ότι η οργάνωση και η παροχή υπηρεσιών υγείας και ιατρικής περίθαλψης και η διάθεση πόρων για αυτές εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, η οποία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων ανά χώρα (ΣΑΧ). Πρέπει να συνεχισθεί και να ενισχυθεί περαιτέρω η συνεργασία μεταξύ των προπαρασκευαστικών οργάνων του Συμβουλίου στον τομέα της υγείας και της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας (ΕΚΠ) για την αξιολόγηση των ΣΑΧ που αφορούν την υγεία. Θα πρέπει επίσης να εξεταστεί το ενδεχόμενο διενέργειας κοινής επανεξέτασης, από τα όργανα αυτά, της εφαρμογής των ΣΑΧ που αφορούν την υγεία.

Θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή σε εθνικό επίπεδο στα αποτελέσματα που παράγουν τα συστήματα υγείας. Για να επιτευχθεί αυτό, θα πρέπει να αναπτυχθούν δείκτες για την υγεία και να προαχθεί η χρήση της αξιολόγησης των επιδόσεων των συστημάτων υγείας (HSPA). Αυτό πρέπει να προσαρμοσθεί στις εθνικές συνθήκες, αλλά η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με την HSPA θα προσθέσει αξία. Σε αυτό το στάδιο, δεν υπάρχει συμφωνία για τη χρήση της HSPA στην κατάρτιση των ΣΑΧ.

Υπάρχει επίσης ανάγκη για μεγαλύτερο συντονισμό, σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ των υπουργείων υγείας και άλλων φορέων στη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ιδίως υπουργείων οικονομικών, απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας.

Ανταγωνιστικότητα

Το Συμβούλιο «Ανταγωνιστικότητα» πραγματοποίησε συζήτηση προσανατολισμού στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» εστιάζοντας στην εσωτερική αγορά και τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα στις 25 Σεπτεμβρίου 2014 και στην έρευνα στις 26 Σεπτεμβρίου 2014.

Εσωτερική Αγορά και Βιομηχανία

Οι υπουργοί συμφώνησαν ότι οι γενικοί και ειδικοί στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» παραμένουν έγκυροι. Η ενδιάμεση επανεξέταση δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε πολλαπλασιασμό νέων στόχων αλλά να διατηρήσει την έμφαση στην ανάπτυξη και την απασχόληση. Στο πλαίσιο αυτό, οι υπουργοί υπογράμμισαν τον κρίσιμο ρόλο της ενιαίας αγοράς και της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας και έκαναν έκκληση για συστηματική συμπερίληψη της διάστασής τους στη στρατηγική.

Πολλοί υπουργοί έκαναν έκκληση για καλύτερη σύνδεση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο. Παρόλο που η συμβολή του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και των ΣΑΧ ως εργαλείων για την εφαρμογή της στρατηγικής αποτιμήθηκε θετικά, οι περισσότεροι υπουργοί ήταν της άποψης ότι η εφαρμογή των συστάσεων πρέπει να βελτιωθεί. Προς τούτο, κρίσιμη θεωρήθηκε η ενίσχυση της ιδίας ευθύνης από τα κράτη μέλη. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω της ενίσχυσης του διαλόγου με την Επιτροπή πριν από τη δημοσίευση των ΣΑΧ καθώς και μέσω χρονοδιαγράμματος που θα επιτρέπει την κατάλληλη συμμετοχή των εθνικών ενδιαφερόμενων φορέων. Επίσης χρήσιμος θα ήταν και ο εξορθολογισμός των διαδικασιών του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Πολλοί υπουργοί ζήτησαν να δοθεί περισσότερη έμφαση σε τομείς με υψηλή προστιθέμενη αξία όπως οι ψηφιακές/υψηλής προστιθέμενης αξίας υπηρεσίες, η καινοτομία και οι βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής. Σε αυτό το πλαίσιο, ορισμένοι έκριναν εξίσου σημαντικό το «Σχέδιο επενδύσεων για την Ευρώπη» που ανακοινώθηκε από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, κ. Juncker και στη συνέχεια εγκρίθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2014, εκφράζοντας την άποψη ότι θα πρέπει να ωφελήσει τη βιομηχανία, εστιάζοντας στον ψηφιακό τομέα, τις μεταφορές και την ενέργεια.

Πολλοί τόνισαν την ανάγκη να ενισχυθεί ο ρόλος της σύνθεσης «Ανταγωνιστικότητα» του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένου του ενισχυμένου ρόλου της Ομάδας υψηλού επιπέδου για την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό, πολλοί υπουργοί έκαναν έκκληση για καλύτερο συντονισμό των συνθέσεων «Ανταγωνιστικότητα» και «Οικονομικά και Δημοσιονομικά Θέματα» του Συμβουλίου.

Οι περισσότεροι υπουργοί επιβεβαίωσαν την καίρια σημασία της έρευνας και της καινοτομίας (E&K) ως κινητήριων μοχλών της ανάπτυξης και της απασχόλησης και, σε αυτό το πλαίσιο, εξέφρασαν ικανοποίηση για την ενδιάμεση επανεξέταση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και τη νέα ανακοίνωση της Επιτροπής για την «Έρευνα και καινοτομία ως νέες πηγές ανάπτυξης» που δημοσιεύθηκε τον Ιούνιο του 2014. Οι περισσότεροι υπουργοί ήταν της άποψης ότι ο στόχος που θέτει η στρατηγική «Ευρώπη 2020» για κατανομή του 3% του ΑΕΠ της ΕΕ στην έρευνα και την ανάπτυξη/καινοτομία θα πρέπει να διατηρηθεί για τη φιλοδοξία του, παρόλο που τα περισσότερα κράτη μέλη παρουσιάζουν καθυστέρηση στην υλοποίησή του.

Επιπλέον, οι υπουργοί χαιρέτισαν την έμφαση που δίνει η ανακοίνωση της Επιτροπής στην «ποιότητα» των επενδύσεων σε E&K επικεντρωνόμενη έξυπνα στον τρόπο και στο επίπεδο λήψης των επενδυτικών αποφάσεων για την E&K, σε στρατηγικό, προγραμματικό και θεσμικό επίπεδο. Υπήρξε γενική συμφωνία μεταξύ των υπουργών ότι σε καιρούς όπου τα κράτη μέλη έχουν περιορισμένους διαθέσιμους πόρους για την E&K και πρέπει να λάβουν έξυπνα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης, οι δαπάνες για την E&K πρέπει να γίνουν αποτελεσματικότερες ώστε να έχουν μεγαλύτερο αντίκτυπο, εξετάζοντας και μη συμβατικά μέτρα, όπως την «δέσμη Juncker» η οποία, επικεντρωνόμενη στις επενδύσεις σε νέα και καινοτόμα σχέδια, θα συμπληρώνει το πρόγραμμα «Ορίζων 2020».

Ταυτόχρονα, οι μεταρρυθμίσεις αυτές πρέπει να συνοδεύονται από μέτρα και δράσεις που ευνοούν την ανάπτυξη με σκοπό την πλήρη πραγμάτωση του «Ευρωπαϊκού χώρου έρευνας», της «ενιαίας αγοράς» γνώσης που θα δώσει νέα ώθηση στην ευρωπαϊκή οικονομία χάρη σε ένα ισχυρότερο οικοσύστημα έρευνας και περισσότερες ευκαιρίες απασχόλησης για όλους τους καινοτόμους φορείς, ιδίως τις ερευνήτριες και τους νέους ερευνητές. Στο πλαίσιο αυτό, η Προεδρία τονίζει ότι είναι σημαντικό να επεκταθεί η έννοια του κοινού χώρου έρευνας στην περιοχή της Μεσογείου. Επιπλέον, ορισμένοι υπουργοί τόνισαν τη σημασία του να εξασφαλιστεί εξυπνότερο και πιο φιλικό προς την καινοτομία κανονιστικό πλαίσιο.

Ορισμένοι υπουργοί θεωρούν ότι το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο είναι το αναγκαίο πλαίσιο μέσα από το οποίο μπορούν να προαχθούν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στην E&K, αποδίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στις μεταρρυθμίσεις που μπορούν να γίνουν στα εθνικά συστήματα έρευνας και εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων και της βελτίωσης της ποιότητας των ερευνών σε E&K, οι στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης θεωρούνται ουσιαστικό μέσο στο οποίο θα μπορούσαν να επικεντρωθούν οι επενδύσεις. Επίσης, πολλά κράτη μέλη επισήμαναν τη βελτιστοποίηση των πόρων, τις κοινές προσπάθειες μέσω της ευθυγράμμισης των εθνικών προγραμμάτων E&K και τον κοινό προγραμματισμό ως απάντηση στις κυριότερες κοινωνικές προκλήσεις.

Πολλοί υπουργοί θεωρούν ότι η ανάπτυξη της βάσης του ανθρώπινου κεφαλαίου είναι ζωτικής σημασίας για το μέλλον της E&K στην Ευρώπη. Η εκπαιδευτική πολιτική αποτελεί φυσικό παράγοντα για την προαγωγή της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της ανταγωνιστικότητας μέσω της σύνδεσης της εκπαίδευσης και της ακαδημαϊκής κοινότητας με τις ανάγκες της βιομηχανίας και της αγοράς εργασίας και μέσω της ενίσχυσης επιχειρηματικών, μεταδόσιμων και καινοτόμων δεξιοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό, έγινε αναφορά στη σημασία της μείωσης του υφιστάμενου χάσματος των ερευνητικών δυνατοτήτων εντός της ΕΕ. Μια άλλη πτυχή που πρέπει να εξεταστεί προσεκτικά είναι η σχέση επιστήμης και κοινωνίας προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η έρευνα και η καινοτομία μας είναι όλο και περισσότερο «υπεύθυνες», να αναγνωρίσουμε τον ρόλο της κοινωνίας των πολιτών στην τόνωση της καινοτομίας και στην προαγωγή της φιλανθρωπίας υπέρ της βασικής έρευνας.

Παρά τις πρόσφατες προσπάθειες της Επιτροπής, οι υπουργοί θεωρούν ότι υπάρχει έλλειψη αξιόπιστων δεικτών αποτελεσμάτων, γεγονός που καθιστά δυσχερή την αξιολόγηση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και του αντίκτυπου των πολιτικών E&K. Ορισμένοι υπουργοί τόνισαν τη σημασία θέσπισης μιας μεθοδολογίας για την παρακολούθηση όχι μόνον των εισροών σε E&K αλλά και των αποτελεσμάτων των πολιτικών και των μέτρων που αφορούν την E&K.

Όλοι οι υπουργοί τόνισαν ότι το **διάστημα** είναι σίγουρα ένας τομέας που πρέπει να εξετάσουμε με περισσότερη προσοχή λόγω του τεράστιου δυναμικού που έχει να συμβάλει στην καινοτομία, την ανάπτυξη και την ευημερία των πολιτών. Εν προκειμένω, το Συμβούλιο αποφάσισε να επεξεργαστεί τον ορισμό μιας ευρωπαϊκής μακροπρόθεσμης στρατηγικής για την έρευνα του διαστήματος.

Μεταφορές, Τηλεπικοινωνίες και Ενέργεια

Μεταφορές

Στις 3 Δεκεμβρίου 2014, το Συμβούλιο Μεταφορών ενέκρινε συμπεράσματα σχετικά με τις υποδομές στον τομέα των μεταφορών και το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (έγγρ. 16363/14).

Μετά τη δημόσια συζήτηση κατά το άτυπο Συμβούλιο Μεταφορών της 16ης και της 17ης Σεπτεμβρίου 2014 στο Μιλάνο και τη «δέσμη για την απασχόληση, την ανάπτυξη και τις επενδύσεις» που πρότεινε ο Πρόεδρος Juncker, τα συμπεράσματα τονίζουν ότι οι επενδύσεις στις υποδομές μεταφορών ενθαρρύνουν την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση, παρέχοντας με τον τρόπο αυτό βασική, συγκεκριμένη συμβολή στην ενδιάμεση επανεξέταση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Στα συμπεράσματά του, το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι ένα ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό δίκτυο υποδομών μεταφορών αποτελεί ισχυρό εργαλείο για τη συμβολή στην αξιοποίηση του δυναμικού της εσωτερικής αγοράς και για την ενίσχυση της προσβασιμότητας όλων των περιοχών.

Ειδικότερα, το Συμβούλιο ζητεί:

- ισορροπημένη προσέγγιση των βιώσιμων δημόσιων οικονομικών και της ανάπτυξης καθώς και άνοιγμα προς καινοτόμα χρηματοδοτικά προγράμματα προς υποστήριξη των προσπαθειών για την ολοκλήρωση του διευρωπαϊκού κεντρικού δικτύου έως το 2030,
- κινητοποίηση του μεγαλύτερου δυνατού όγκου επενδύσεων, συγκέντρωση των κεφαλαίων της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» στο κεντρικό δίκτυο , συνδυασμός αυτών - ενδεχομένως - με άλλες πηγές της ΕΕ, μείξη των επιχορηγήσεων με καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα και, με τον τρόπο αυτό, προσέλκυση διαθέσιμης ρευστότητας από τις κεφαλαιαγορές,
- προώθηση - από τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Επιτροπή - χαρτοφυλακίου έργων με πραγματική ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, πράγμα το οποίο θα συμβάλει συγκεκριμένα στην κινητοποίηση των επενδύσεων στην ευρωπαϊκή οικονομία,
- πλήρη χρήση της προσέγγισης διαδρόμου του κεντρικού δικτύου, δηλαδή μέσω των εργασιών που εκτελούνται από τους ευρωπαίους συντονιστές, για να διευκολυνθεί η εφαρμογή και να καθοριστούν σταθερά σχέδια διαδρόμου,
- λήψη, εφόσον είναι αναγκαίο, μέτρων για το μετριασμό νομικών ή διοικητικών εμποδίων - σε τομείς όπως οι κρατικές ενισχύσεις ή οι διαδικασίες αδειοδότησης - και για τη βελτίωση των συνθηκών πλαισίου πολιτικής μεταφορών,
- δέουσα προσοχή στον εξοπλισμό της υποδομής που επιτρέπει τις καθαρές τεχνολογίες μεταφοράς και τα ευφυή συστήματα μεταφορών, στους αστικούς και μεταφορικούς κόμβους· επένδυση όχι μόνο σε νέες υποδομές, αλλά διατήρηση και αποκατάσταση των υπαρχουσών, προκειμένου να δοθούν μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και βιωσιμότητα στις υποδομές και το σύστημα μεταφορών της ΕΕ συνολικά.

Κατά τη σύνοδό του στις 27 Νοεμβρίου 2014, το Συμβούλιο «Μεταφορές, Τηλεπικοινωνίες και Ενέργεια» (Τηλεπικοινωνίες) συζήτησε την ενδιάμεση επανεξέταση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Οι Υπουργοί εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη διαδικασία επανεξέτασης και υποστήριξαν ευρέως τη συνέχιση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», με το ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη (DAE) ως μία από τις εμβληματικές της πρωτοβουλίες, ζήτησαν ωστόσο να επικεντρωθεί περισσότερο στην οικονομική μεγέθυνση και σε δράσεις που αφορούν τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Η συζήτηση επικεντρώθηκε στην προστιθέμενη αξία της στρατηγικής και της πρωτοβουλίας DAE, καθώς και στις ενδεχόμενες προσαρμογές των προτεραιοτήτων για τα εναπομένοντα πέντε έτη. Προέκυψε ότι οι Υπουργοί αξιολόγησαν σε γενικές γραμμές θετικά τη στρατηγική και σημείωσαν την αξία του DAE για την αύξηση της προβολής των ψηφιακών θεμάτων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο.

Παρότι οι Υπουργοί αναγνώρισαν ότι έχει σημειωθεί πρόοδος σε ορισμένα ψηφιακά θέματα, όπως προκύπτει από τον τελευταίο πίνακα ψηφιακών επιδόσεων, ανέφεραν ορισμένους τομείς στους οποίους απαιτείται να γίνουν περισσότερα και οι οποίοι αντιστοιχούν εν πολλοίς στις τρέχουσες προτεραιότητες στα πλαίσια του DAE:

- την ανάπτυξη των ψηφιακών ικανοτήτων υπό το πρίσμα του αυξανόμενου ελλείμματος δεξιοτήτων τόσο από την πλευρά του χρήστη όσο και από την πλευρά του παρόχου, καθώς και την προσέλκυση νέων στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ),
- τη στήριξη των νεοσύστατων επιχειρήσεων και των ΜΜΕ, ιδίως σε ό,τι αφορά τη μείωση των διοικητικών φραγμών,
- την αντιμετώπιση των φορολογικών ζητημάτων σχετικά με τις ψηφιακές πλατφόρμες,
- τις περαιτέρω προσπάθειες που πρέπει να καταβληθούν για τη συμπλήρωση της ενιαίας ψηφιακής αγοράς, ιδίως για τη διευκόλυνση του ηλεκτρονικού εμπορίου και τη βελτίωση της ασφάλειας στο Διαδίκτυο,
- τη μείωση του ψηφιακού χάσματος τόσο μεταξύ όσο και εντός των κρατών μελών (μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών),
- την προώθηση της ανάπτυξης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και της ηλεκτρονικής πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες, ιδίως διασυνοριακά, στόχος για τον οποίο απαιτείται βελτίωση της διαλειτουργικότητας,
- την υποστήριξη της περαιτέρω ανάπτυξης των ευρυζωνικών δικτύων υψηλής ταχύτητας. Συναφώς, η διασφάλιση της κανονιστικής ασφάλειας αποτελεί προαπαιτούμενο για τους επενδυτές. Αρκετοί Υπουργοί ανέφεραν τις δυνατότητες του επενδυτικού σχεδίου ύψους 315 δισεκατομμυρίων ευρώ που προτείνει η Επιτροπή,
- την αύξηση της στήριξης για την έρευνα και την καινοτομία, τη νεφοϋπολογιστική και τα μαζικά δεδομένα.

Οι Υπουργοί πρότειναν επίσης την ανάπτυξη συμπράξεων δημοσίου-ιδιωτικού τομέα, ώστε να επιταχυνθεί η επίτευξη προόδου και να διευκολυνθεί η χρηματοδότηση. Ζήτησαν τη βελτίωση των διαδικασιών διαβούλευσης σχετικά με τις συστάσεις ανά χώρα (ΣΑΧ) μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Ζήτησαν επίσης, στο πλαίσιο της επανεξέτασης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», να επικεντρωθεί το DAE περισσότερο στις δράσεις για την οικονομική μεγέθυνση και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη και την πτυχή της ανταγωνιστικότητας.

Ενέργεια

Κατά τη σύνοδο της 9ης Δεκεμβρίου 2014, το Συμβούλιο MTE (Ενέργεια) συζήτησε την ενδιάμεση επανεξέταση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Οι αντιπροσωπίες εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη διαδικασία επανεξέτασης και υποστήριξαν ευρέως τη συνέχιση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», ζήτησαν ωστόσο να επικεντρωθεί περισσότερο σε δράσεις που αφορούν την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Με βάση τις τρεις ερωτήσεις σχετικά με την προστιθέμενη αξία της στρατηγικής, τους τομείς στους οποίους θα δοθεί προτεραιότητα και τη συμβολή του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου στη διακυβέρνηση του πλαισίου για την ενέργεια και το κλίμα του 2030, προέκυψε ότι οι αντιπροσωπίες αντιμετωπίζουν σε μεγάλο βαθμό θετικά τη στρατηγική, σημειώνοντας την αξία της στην αύξηση της προβολής και τη διευκόλυνση της επίτευξης των ενεργειακών και κλιματικών στόχων σε εθνικό επίπεδο, καθώς και της τόνωση της δημιουργίας των σχετικών θέσεων εργασίας. Είναι σημαντικό όμως να εξεταστεί η ευρύτερη εικόνα και να μελετηθούν οι σχετικές πτυχές, π.χ. η ολοκλήρωση της αγοράς, οι διασυνδέσεις και η ανάπτυξη δικτύου, οι οποίες καθυστερούν.

Πολλές αντιπροσωπίες σημείωσαν ότι θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα κατά τα επόμενα πέντε χρόνια στην ενεργειακή απόδοση, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την εσωτερική αγορά ενέργειας και τις διασυνδέσεις, τους τομείς των κατασκευών και των μεταφορών, την έρευνα και την καινοτομία και τις επενδύσεις σε τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Ωστόσο, σημείωσαν επίσης ότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ειδικές εθνικές συνθήκες και, ως εκ τούτου, οι ειδικές εθνικές προτεραιότητες. Θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη σημασία στις διαστάσεις της ανταγωνιστικότητας και της εκβιομηχάνισης, στις οποίες θα πρέπει να συμβάλει η στρατηγική «Ευρώπη 2020». Θα είναι επίσης ευπρόσδεκτη η πιο συστηματική υποβολή εκθέσεων σχετικά με την έρευνα και την καινοτομία.

Δεν συμφωνούν όλες οι αντιπροσωπίες σχετικά με τη σύνδεση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» με το πλαίσιο για το κλίμα και την ενέργεια 2030. Ορισμένες εξ αυτών σημείωσαν ότι η στρατηγική «Ευρώπη 2020» θα έχει αντίκτυπο στην επίτευξη του πλαισίου του 2030, ενώ άλλες δεν θεωρούν χρήσιμη την προσαρμογή της στρατηγικής αυτής στους στόχους του 2030. Στο ίδιο πνεύμα, οι αντιπροσωπίες τόνισαν την ανάγκη να αποφευχθούν οι επικαλύψεις μεταξύ των διαφόρων διαδικασιών διακυβέρνησης (Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, 2030, Ενεργειακή Ένωση) που είναι πιθανόν να λειτουργούν παράλληλα σε παρόμοια θέματα. Είναι επίσης η κατάλληλη στιγμή να εξεταστεί η συνέπεια της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» με το σχέδιο «Ενεργειακή Ένωση».

Σχετικά με τη διαδικασία, διάφορες αντιπροσωπίες ζήτησαν μεγαλύτερη ευελιξία και δυνατότητα ευρύτερης διαβούλευσης και συμμετοχής των εθνικών φορέων, ως μέσο για τον κοινό ενστερνισμό της στρατηγικής από τα κράτη μέλη. Η στρατηγική θα έχει μεγαλύτερα αποτελέσματα εφόσον οι ενδιαφερόμενες τομεακές υπηρεσίες εθνικού και ενωσιακού επιπέδου συνεργαστούν στενότερα..

Περιβάλλον

Κατόπιν δημόσιας συζήτησης κατά τη σύνοδό του της 28ης Οκτωβρίου 2014, το Συμβούλιο Περιβάλλοντος ενέκρινε συμπεράσματα σχετικά με την ενσωμάτωση «πράσινης» διάστασης στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» (έγγρ. 14731/14). Τα εν λόγω συμπεράσματα εμπνεύστηκαν από την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των υπουργών περιβάλλοντος και απασχόλησης κατά την άτυπη σύνοδό τους που πραγματοποιήθηκε στο Μιλάνο τον Ιούλιο.

Η έγκριση συμπερασμάτων επί του ζητήματος αυτού αποτελεί ισχυρό πολιτικό μήνυμα από την πλευρά του Συμβουλίου Περιβάλλοντος, το οποίο πραγματοποίησε τα τελευταία έτη τακτικές ανταλλαγές απόψεων σχετικά με την ενσωμάτωση «πράσινης» διάστασης στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο. Τα συμπεράσματα αυτά αποτελούν στέρεα βάση για τη συνοπτική έκθεση της Προεδρίας σχετικά με την ενδιάμεση επανεξέταση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», σε ό,τι αφορά τις πτυχές της στρατηγικής που αφορούν το περιβάλλον και τη βιωσιμότητα, καθώς και την υλοποίησή της.

Στα εν λόγω συμπεράσματα και τη συζήτηση σε επίπεδο υπουργών αναγνωρίζεται ότι η φιλικότερη προς το περιβάλλον οικονομία συμβάλλει στη μακροπρόθεσμη ευημερία, ενώ επισημαίνεται η ανάγκη μετάβασης σε μία αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων κυκλική οικονομία. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, όπως εκείνες που απαιτούνται για την κυκλική/φιλική προς το περιβάλλον οικονομία διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο για να διασφαλιστεί η μακράς διάρκειας οικονομική μεγέθυνση της Ευρώπης και η ανταγωνιστικότητά της στο σημερινό παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον. Θεωρώντας ως εκ τούτου ότι οι περιβαλλοντικές πολιτικές είναι σημαντικές για την αντιμετώπιση των σημερινών προκλήσεων της οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, η περιβαλλοντική πτυχή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» θα πρέπει να επιβεβαιωθεί σθεναρά.

Ειδικότερα, θα πρέπει να ενσωματωθεί στη στρατηγική το δυναμικό της αποδοτικής χρήσης των πόρων για την περιβαλλοντικά βιώσιμη ανάπτυξη και την απασχόληση, ενώ θα πρέπει να ενισχυθούν οι συνέργειες μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Τα συμπεράσματα εξετάζουν επίσης διάφορα μέσα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να διευκολύνουν τη μετάβαση σε μία πιο βιώσιμη οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα που θα είναι αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, όπως η μετατόπιση της φορολογίας από την εργασία στη ρύπανση, η χρήση ενέργειας και πόρων κατά τρόπο δημοσιονομικά ουδέτερο, η εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», οι οικολογικές δημόσιες συμβάσεις, ο οικολογικός σχεδιασμός και η οικολογική καινοτομία, οι συνέργειες μεταξύ φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου για την ανάπτυξη τομεακών πολιτικών οι οποίες ενσωματώνουν τα οικοσυστήματα και τις υπηρεσίες τους, η υποστήριξη για τις αποδοτικές ως προς τους πόρους διαδικασίες, ιδίως στις ΜΜΕ, η ανάπτυξη οικολογικής υποδομής και η κατάργηση των επιζήμιων για το περιβάλλον επιδοτήσεων.

Τα συμπεράσματα υπογραμμίζουν, μεταξύ άλλων, την ανάγκη να γίνουν τα εξής:

- να ενσωματωθεί καλύτερα η αποδοτικότητα ως προς τους πόρους στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», μεταξύ άλλων μέσω της πρόβλεψης ενός φιλόδοξου μη δεσμευτικού στόχου (προς επιβεβαίωση από την Προεδρία)
- να ληφθούν υπόψη στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο οι αρχές της κυκλικής οικονομίας και το δυναμικό για την πράσινη απασχόληση, ει δυνατόν από το 2015,
- να συστηματοποιηθεί περισσότερο και να γίνει τακτικότερη η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις πράσινες δεξιότητες, την απασχόληση και την ανάπτυξη ως τμήμα της κοινής έκθεσης για την απασχόληση, η οποία προσαρτάται στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης,
- να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για τον ευρύτερο προσδιορισμό των πράσινων θέσεων εργασίας και να βελτιωθούν τα εργαλεία παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων, μεταξύ άλλων η μεθοδολογία για την καλύτερη αποτύπωση της προόδου που σημειώνεται σχετικά με την αποδοτικότητα ως προς τη χρήση των πόρων σε εθνικό επίπεδο,
- να αναπτυχθεί σύστημα αξιολόγησης των φυσικών πόρων, της βιοποικιλότητας και των παρεχόμενων οικοσυστημικών υπηρεσιών (το «φυσικό κεφάλαιο» της ΕΕ),
- να βελτιωθεί η διαδικασία διακυβέρνησης για τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», μέσω της ανάθεσης ενισχυμένου ρόλου στους υπουργούς περιβάλλοντος στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ώστε να διασφαλίζεται η ισορροπημένη ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών πτυχών στη διαδικασία.

Παιδεία

Οι Υπουργοί Παιδείας που συμμετείχαν στο Συμβούλιο «Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός» της 12ης Δεκεμβρίου 2014 συζήτησαν τα οικονομικά επιχειρήματα υπέρ της εκπαίδευσης στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Οι υπουργοί συμφώνησαν ότι η ενσωμάτωση της εκπαίδευσης στη στρατηγική απέτελεσε αναγνώριση της θεμελιώδους λειτουργίας της όσον αφορά την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και της απασχολησιμότητας, την ενίσχυση της ικανότητας καινοτομίας και την τόνωση της ανταγωνιστικότητας. Τούτο συνέβαλε όχι μόνον στη συνολική στρατηγική για την απασχόληση και την ανάπτυξη αλλά, με ίση σπουδαιότητα, στη βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης σε ολόκληρη την Ένωση. Ενώ η ανάληψη ίδιας ευθύνης από τα κράτη μέλη όσον αφορά την πολιτική για την εκπαίδευση και την κατάρτιση παραμένει ουσιαστικής σημασίας, οι πρωτοβουλίες σε επίπεδο ΕΕ απέδειξαν την ικανότητά τους να εμπνέουν και να ενισχύουν πολύτιμες εθνικές μεταρρυθμίσεις, ιδίως το πρόγραμμα Erasmus +, το οποίο προσέφερε την ευκαιρία συζήτησης σχετικά με την προστιθέμενη αξία των διεθνών προγραμμάτων κινητικότητας μέσω «δομημένων εμπειριών διδακτικής κινητικότητας».

Όσον αφορά τα δύο σκέλη του πρωταρχικού στόχου για την εκπαίδευση, δηλαδή την μείωση της πρόωρης αποχώρησης από το σχολείο και την βελτίωση επίτευξης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, πολλοί υπουργοί τόνισαν τον σημαντικό ρόλο τους σε εθνικό επίπεδο, ιδίως όσον αφορά την μείωση του αριθμού των μαθητών που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο. Πολλοί ανέφεραν σταθερή πρόοδο και στα δύο σκέλη του στόχου και υποστήριξαν τη διατήρησή τους, αν και ορισμένοι πρόσθεσαν ότι χρειάζονται και ποιοτικοί δείκτες πέραν των ποσοτικών. Όσον αφορά άλλες προτεραιότητες κατά την προσεχή περίοδο, διάφορες αντιπροσωπίες έκριναν ότι πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση σε ορισμένες από τις κοινές προκλήσεις που εντοπίζονται στις συστάσεις ανά χώρα. Μεταξύ τους η ανάγκη για βελτίωση των βασικών δεξιοτήτων, η αύξηση της ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), η προαγωγή της μάθησης στον χώρο εργασίας και των περιόδων μαθητείας και ο πολλαπλασιασμός των ευκαιριών για την εκπαίδευση ενηλίκων και την εκπαίδευση δεύτερης ευκαιρίας. Μερικοί υπουργοί ζήτησαν επίσης να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες για την ανάπτυξη και την προώθηση της ψηφιακής μάθησης και για την προαγωγή των ικανοτήτων δημιουργικότητας και καινοτομίας μέσω της εκπαίδευσης.

Διάφοροι υπουργοί επισήμαναν ότι η εκπαίδευση δεν αφορά μόνο την προετοιμασία των νέων για την απασχόληση, αλλά έχει και εγγενή αξία και βασική λειτουργία υπέρ της προαγωγής της κοινωνικής συνοχής και της ενεργού συμμετοχής στα κοινά. Οι υπουργοί συμφώνησαν εν γένει ότι η εκπαίδευση αποτελεί επένδυση για το μέλλον με εν δυνάμει σημαντικά μακροπρόθεσμα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη, αν και πολλοί αναγνώρισαν ότι, σε εποχή δημοσιονομικών περιορισμών, είναι σημαντικό να εξασφαλισθεί ότι οι επενδύσεις αυτές τελεσφορούν και στα μαθησιακά αποτελέσματα. Διάφοροι εξέφρασαν ικανοποίηση για το γεγονός ότι η εκπαίδευση και η κατάρτιση είναι από τους τομείς που περιλαμβάνονται στην πρόσφατη πρόταση της Επιτροπής για μια σημαντική νέα επενδυτική δέσμη.

Τέλος, οι υπουργοί τόνισαν τη σημασία και τη χρησιμότητα που παρουσιάζει η προώθηση της διατομεακής συνεργασίας με άλλους τομείς πολιτικής, όπως κατεδείχθη από την παρουσία της τριάδας των Υπουργών Απασχόλησης στη σύνοδο του Συμβουλίου και από την εντεινόμενη συνεργασία με την επιτροπή απασχόλησης. Εντούτοις, υπήρξε ευρεία συμφωνία ότι έχει ουσιαστική σημασία να διατηρηθεί μια καθολική προσέγγιση της εκπαίδευσης με προοπτική διά βίου μάθησης, αρχίζοντας από την προσχολική εκπαίδευση και συνεχίζοντας έως την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK) και την εκπαίδευση ενηλίκων, και ότι το Συμβούλιο «Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός» πρέπει να διατηρήσει την ευθύνη για όλους αυτούς τους τομείς.

Πολιτισμός

Το Συμβούλιο «Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός» (Πολιτισμός) πραγματοποίησε συζήτηση μεταξύ των υπουργών πολιτισμού στις 25 Νοεμβρίου 2014 σχετικά με τη συμβολή του κλάδου του πολιτισμού και της δημιουργίας περιλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς, στους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Οι υπουργοί τόνισαν ότι ο κλάδος του πολιτισμού και της δημιουργίας αποτελούν σημαντική πηγή οικονομικής ανάπτυξης, το δυναμικό της οποίας πρέπει να αξιοποιηθεί πλήρως από την Ένωση, η οποία επιδιώκει να επιστρέψει στον δρόμο της ισχυρής, βιώσιμης ανάπτυξης, τόσο για το ΑΕΠ όσο και για την απασχόληση.

Ο κλάδος του πολιτισμού και της δημιουργίας, καθώς και ο τουρισμός που σχετίζεται με τον πολιτισμό ο οποίος είναι ιδιαίτερα σημαντικός σε ορισμένα κράτη μέλη - αποτελούν και αυτοτελώς ιδιαίτερα σημαντικούς οικονομικούς τομείς, με τεράστιες δυνατότητες για μελλοντική ανάπτυξη και δημιουργία θέσεων εργασίας. Κατά τη συζήτηση τόνιστηκε ιδιαίτερα ότι το ψηφιακό θεματολόγιο αποτελεί βασικό τομέα όπου πρέπει να επιταχυνθεί η επίτευξη προόδου, μέσω της μεταρρύθμισης των κανόνων πνευματικής ιδιοκτησίας και του εκσυγχρονισμού της οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων.

Υπάρχει όμως και εγκάρσιο, διατομεακό αποτέλεσμα: Η δημιουργικότητα γεννάται και αναπτύσσεται μέσω του πολιτισμού και οι δεξιότητες αυτές έχουν κρίσιμη σημασία για την ανάπτυξη της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας σε ολόκληρη οικονομία. Οι νέες τεχνολογίες μπορούν επίσης να συνδυαστούν με την παραδοσιακή βάση δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων δημιουργικών μεθόδων εργασίας και παραγωγής.

Κατά τη συζήτηση υπογραμμίστηκε επίσης ο βασικός ρόλος του πολιτισμού ως μέσου για τη δημιουργία κοινοτήτων και την ενίσχυση της συνοχής των κοινωνιών, σε εποχή διαρκώς υψηλών επιπέδων ανεργίας που ασκούν πίεση την κοινωνική συνοχή. Πολλοί υπουργοί υπενθύμισαν επίσης ότι, παρότι ο πολιτισμός έχει αναμφισβήτητα οικονομική αξία, έχει επίσης και αυταξία. Η πλούσια και ποικιλόμορφη πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης, πέραν από το ότι αποτελεί έμπνευση για την οικονομικά πολύτιμη δημιουργικότητα και καινοτομία, καθώς και πηγή συγκριτικού πλεονεκτήματος επί των άλλων περιοχών του κόσμου, είναι επίσης βασικό στοιχείο της ταυτότητας της Ευρώπης. Για τον λόγο αυτό, είναι ζωτικής σημασίας η διατήρηση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας.

Οι υπουργοί θεώρησαν ότι, προκειμένου να δαμασθεί πλήρως το δυναμικό του πολιτισμού για την ανάπτυξη και την απασχόληση, είναι αναγκαίο να ενισχυθούν οι δεσμοί μεταξύ του πολιτισμού και άλλων τομέων πολιτικής, περιλαμβανομένης της παιδείας, των χρηματοοικονομικών, του τουρισμού και της απασχόλησης. Ωστόσο, σημειώθηκαν αποκλίνουσες απόψεις ως προς το αν η επίσημη ενσωμάτωση στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο είναι αναγκαία και επιθυμητή, δεδομένου, ιδίως, ότι σύμφωνα με το άρθρο 167 ΣΛΕΕ, η αρμοδιότητα στον τομέα αυτόν ανήκει κυρίως στα κράτη μέλη.

Γεωργία και Αλιεία

Το Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας πραγματοποίησε συζήτηση προσανατολισμού στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» στις 13 Οκτωβρίου 2014.

Οι υπουργοί συμφώνησαν γενικώς ότι οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι ακόμη σημαντικοί και δεν θα πρέπει να τροποποιηθούν σε αυτό το στάδιο. Υπογράμμισαν τον σημαντικό ρόλο της γεωργίας στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής. Ο ρόλος αυτός θα πρέπει να τύχει καλύτερης αναγνώρισης. Σε πολλά κράτη μέλη, ο αγροτικός τομέας έχει διαδραματίσει ζωτικό ρόλο στην οικονομική ανάκαμψη, διατηρώντας ή και αυξάνοντας τις θέσεις εργασίας και την οικονομική ανάπτυξη αγροτικών περιοχών.

Ορισμένοι υπουργοί θεώρησαν ότι η υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω, ενώ σημείωσαν την ανάγκη μιας πιο συνεκτικής προσέγγισης. Τα μέτρα την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων, περιλαμβανομένων των συστάσεων ανά χώρα, θα πρέπει να είναι συμπληρωματικά, να έχουν ως σκοπό την αποτροπή των επικαλύψεων και να διασφαλίζουν τη συνοχή με τους συνολικούς στόχους. Υπό το πρίσμα αυτό, πολλοί υπουργοί ζήτησαν περισσότερη ευελιξία, ώστε να μπορούν τα κράτη μέλη να επιλέξουν τα πλέον κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη των στόχων. Αρκετοί υπουργοί έθεσαν επίσης το ζήτημα της ανάληψης ίδιας ευθύνης, υπογραμμίζοντας την ανάγκη μεγαλύτερης συμμετοχής των εθνικών αρχών στην κατάρτιση των συστάσεων ανά χώρα, προκειμένου να βελτιωθεί η υλοποίησή τους.

Πολλοί υπουργοί διαπίστωσαν ότι η αναθεωρημένη Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ) παρέχει συνολική δέσμη μέσων για να στηριχθεί η επίτευξη και των πέντε στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ειδικότερα, οι προτεραιότητες του δεύτερου πυλώνα της ΚΓΠ - η ανάπτυξη της υπαίθρου - έχουν αναπτυχθεί βάσει των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Συναφώς, ορισμένοι υπουργοί σημείωσαν ότι βασική προϋπόθεση της υλοποίησης σε εθνικό επίπεδο, για την εκπλήρωση της οποίας εργάζονται, είναι η εξασφάλιση ότι οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» ενσωματώνονται σε μεγάλο βαθμό στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης για τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία. Η γεωργία μπορεί με τον τρόπο αυτό να συμβάλει στην υλοποίηση της στρατηγικής με τρόπο συνεπή και συγκροτημένο παράλληλα με άλλους οικονομικούς τομείς. Πολλοί υπουργοί υπογράμμισαν επίσης τη σημασία που έχει η λήψη ειδικών μέτρων για την καινοτομία, την παιδεία και την κατάρτιση και τη στήριξη των νέων, των γεωργών και των ΜΜΕ. Αναγνώρισαν ότι μία από τις κύριες προκλήσεις για τη γεωργία είναι η αύξηση της απασχόλησης των νέων και η εναλλαγή των γενεών, εστιάζοντας ιδιαίτερα στη δημογραφική ανανέωση, προκειμένου να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα και η προστιθέμενη αξία του γεωργικού τομέα μακροπρόθεσμα.

Συνοχή

Στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων (πολιτική συνοχής) στις 19 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τη συμβολή της πολιτικής συνοχής στην προετοιμασία της ενδιάμεσης επανεξέτασης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Η συζήτηση επιβεβαίωσε τη σημασία της πολιτικής συνοχής στην ενδιάμεση επανεξέταση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Οι υπουργοί τόνισαν ότι η επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» εξαρτάται ιδίως από τις νέες διαδικασίες οικονομικής διακυβέρνησης, την πολιτική συνοχής και τις τομεακές πολιτικές και τη χρηματοδότησή τους. Περαιτέρω, κατά τη συζήτηση σε επίπεδο υπουργών τονίστηκε ότι η πολιτική συνοχής συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» από την έναρξή της, όπως προκύπτει από τα πορίσματα της έκτης έκθεσης για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Στο υφιστάμενο πλαίσιο, οι υπουργοί υπογράμμισαν ότι, για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, η νέα πολιτική συνοχής ευθυγραμμίζεται πλήρως με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και τους πρωταρχικούς της στόχους, ενώ συνδέεται και με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και τη διαδικασία οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ. Η μεγαλύτερη εστίαση στα αποτελέσματα αναφέρθηκε επίσης ως ένας τρόπος για να υπάρξει μεγαλύτερη συμβολή στην υλοποίηση της στρατηγικής.

Άλλα μηνύματα που προκύπτουν από τη συζήτηση αφορούν τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η πολιτική συνοχής στην προώθηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, στο πλαίσιο του ενισχυμένου δεσμού μεταξύ της πολιτικής συνοχής και της οικονομικής διακυβέρνησης.

Περαιτέρω, υπήρξε πρόταση να τονιστεί περισσότερο η εδαφική πτυχή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», επαναλαμβάνοντας την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης του ρόλου των τοπικών αρχών και ανάληψης μεγαλύτερης ευθύνης σχετικά με τις ΣΑΧ. Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειές τους αντιμετωπίζουν διαφορετικές προκλήσεις και πρέπει να κάνουν σαφείς επιλογές σχετικά με τους στόχους τους, ώστε να διασφαλιστεί με τον τρόπο αυτόν ότι πραγματοποιούνται επενδύσεις στις περιοχές αυτές, οι οποίες επηρεάζουν άμεσα και ταχέως την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Οι υπουργοί υποστήριξαν επίσης την ανάγκη διαφανούς και τακτικής υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης της πολιτικής.

Οι υπουργοί τόνισαν ότι πρέπει να επιτευχθεί εύλογη ισορροπία μεταξύ του αποτελέσματος της επανεξέτασης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των διακριτικών γνωρισμάτων της πολιτικής συνοχής, η οποία δομείται με άξονα μακροπρόθεσμες, σταθερές επενδύσεις καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις στην υλοποίηση της στρατηγικής, κατά την επανεξέτασή της πρέπει να ληφθεί υπόψη ο πολυετής κύκλος προγραμματισμού, η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και οι εδαφικές πτυχές και η λογική των διαρθρωτικών επενδύσεων. Συγχρόνως, η πολιτική συνοχής θα πρέπει να αφήνει μεγαλύτερο περιθώριο στα κράτη μέλη για τη διαμόρφωση των εν λόγω μέτρων και μέσων, ιδίως σχετικά με τις ΣΑΧ, οι οποίες θεωρούνται συχνά ως υπερβολικά περιγραφικές. Αναφέρθηκε επίσης η ανάγκη απλοποιημένων διαδικασιών και λήψης υπόψη του διοικητικού φόρτου.

Σε αυτά τα πλαίσια, οι υπουργοί επισήμαναν την ανάγκη να ενσωματωθεί περισσότερο η πολιτική συνοχής στο αρχικό στάδιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Η ενσωμάτωση αυτή μπορεί να καταστήσει αποτελεσματικότερη τη συμβολή της πολιτικής συνοχής στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Θα μπορούσε επίσης να συμβάλει ώστε, κατά την επανεξέταση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», να ληφθεί υπόψη η προγραμματική πείρα και η αυξημένη σύνδεση της πολιτικής συνοχής με την οικονομική διακυβέρνηση. Αυτή η ενσωμάτωση θα μπορούσε επίσης να αποτελέσει ένα από τα κύρια ζητήματα που θα εξεταστούν στις επόμενες συζητήσεις, με τη μορφή συνόδου του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων που θα αφιερωθεί ειδικά στην πολιτική συνοχής.